Euskal Herriko Ahotsak

ahotsak.com

Mari Karmen Legorburu Etxebeste

Pasaia, Gipuzkoa (1937)

Aurkibidea

Biografia

Zortzi anai-arrebetan gazteena. Ama Hondarribiakoa zuen, aita sanjuandarra. Arrokaundietan jaio zen eta 5 urte zituenean Eguzkialde etxera joan ziren bizitzera. Herriko eskolan ibili zen eta eskola utzi zuenean etxeko fruta, barazkiak eta esnea saltzen hasi zen. 18 urterekin misiotarako nahia piztu zitzaion. Saturrarango komentura joan zen eta handik Gasteizera, gotzaiaren laguntzaile izatera, eta Gasteiztik Markinako eskola laboralera. Madrilen eta Lisboan prestatu ondoren, Angolara joan zen misiolari, 1967an. 5 urte igaro zituen han, gaixotu zen arte. Markinara bueltatu zen eta Gasteizen ere ibili zen lanean, batez ere emakumeekin. Maria Jesus, Ramoni eta Florentino bere anai-arrebak ere elkarrizketatuta daude Ahotsak proiektuan.

Zintak

PAS-068

- **Proiektua**: Sanjuandarren Oroimena
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Etxeberria, Idoia
- **Data**: 2024-02-23
- **Iraupena**: 125 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Sapsootham, Itziar

Pasarteak

1. Gurasoak baserritarrak

- **Erref**: PAS-068/002
- **Iraupena**: 0:02:19. **Hasi**: 00:00:47. **Bukatu**: 00:03:06
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Ama Hondarribikoa zuen, Lixinabar baserrikoa. Aita, berriz, San Juango

Arrango baserrikoa. Aitaren arreba bat 24 urterekin hil zen lanpernak batzen zebilela.

2. Lanpernetan ibiltzea arriskutsua zen

- **Erref**: PAS-068/003
- **Iraupena**: 0:01:44. **Hasi**: 00:03:06. **Bukatu**: 00:04:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Mariskoa

Laburpena:
Lanpernak biltzea oso arriskutsua zen. Zuloetan egoten dira eta adi egon behar da mareekin eta olatuekin. Kostakoa izan arren, ez zaio asko gustatzen arraina. Ahizpa batek esaten zion kaletarra ematen zuela, eta ez baserrikoa.

3. Hamar senidetan gazteena

- **Erref**: PAS-068/005
- **Iraupena**: 0:02:34. **Hasi**: 00:05:15. **Bukatu**: 00:07:49
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Gurasoak ezkondu zirenean, ama Arrokaundieta baserrira joan zen bizitzera. Bi anai eraman zituen berarekin eta ezkondu arte elkarrekin bizi izan ziren. Hamar senidetan gazteena da Mari Karmen. Ezagutu ez zituen neba bikiak izan zituen eta urtero haien heriotza egunean mezetara bidaltzen zituen amak gainontzeko seme-alabak.

4. San Juango Don Enrique Arzak medikua

- **Erref**: PAS-068/006
- **Iraupena**: 0:03:31. **Hasi**: 00:07:49. **Bukatu**: 00:11:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Medikuak eta sasimedikuak

Laburpena:
Arrokaundieta baserrian jaio zen, medikua Don Enrique Arzak zela. Anaia zaharra soldaduskatik gaixorik bueltatu zen eta medikuarengana joaten zen Mari Karmen botiken bila. Medikuaren familiaz hitz egiten du.

5. Maizterrak Arrokaundietan

- **Erref**: PAS-068/008
- **Iraupena**: 0:02:02. **Hasi**: 00:11:15. **Bukatu**: 00:13:17
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Arrokaundietan maizterrak ziren. Haize bortitz baten ondorioz trenkada baat erori zen eta baserriaren jabeak ez zuenez konpondu nahi izan eta Eguzkialdera bizitzera joan ziren. Abereak Arrokaundietan mantendu zituzten.

6. Arrokaundietako bizimodua

- **Erref**: PAS-068/009
- **Iraupena**: 0:02:06. **Hasi**: 00:13:17. **Bukatu**: 00:15:23
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:
Familia handia zuten eta otorduetan beti potajea jaten zuten. Baserriko nagusia haiengana joaten zen askotan bazkaltzera ere. Ez zuten ur-korronterik eta iturritik hartzen zuten edateko ura eta garbitokian garbitzen zituzten arropak. Eguzkialdeara bizitzera aldatu zirenean, Mari Karmenen lana zen ura etxera eramatea iturritik.

7. Eguzkialdea etxean, ez argiritik eta ez urik

- **Erref**: PAS-068/010
- **Iraupena**: 0:01:09. **Hasi**: 00:15:23. **Bukatu**: 00:16:32
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura

Laburpena:
Eguzkialde etxean hasieran ez zuten ur-korronterik. Arrondo auzoraino ura eraman zuten eta bertara joaten ziren ur bila eta arropa garbitzera. Geroago heldu zen ura etxeetara. Argirik ere ez zuten.

8. Elizan familia bakoitzak bere hildakoentzako kandelen kaxa

- **Erref**: PAS-068/011
- **Iraupena**: 0:01:38. **Hasi**: 00:16:32. **Bukatu**: 00:18:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Hiletak

Laburpena:
Argizaiolak hildakoentzat erabiltzen ziren. Elizan, familia bakoitzak bere hildakoen kandelak jartzeko leku bat zuen. Hasiera batean piztuta mantentzen zen kandela hura.

9. Puy familiarekin harreman handia

- **Erref**: PAS-068/012
- **Iraupena**: 0:03:29. **Hasi**: 00:18:10. **Bukatu**: 00:21:39
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana

Laburpena:
Legorburu izan arren bere abizena, "Arrokaundietakoak" bezala ezagutzen dituzte San Juanen. Puy familiarekin harreman handia izan dute beti eta janaria trukatzen ziren.

10. Imanol Puyrekin izandako azken elkarrizketa

- **Erref**: PAS-068/013
- **Iraupena**: 0:01:51. **Hasi**: 00:21:39. **Bukatu**: 00:23:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana

Laburpena:
Imanol Puy zendu aurretik berarekin izandako azken elkarrizketa gogoratzen du. Umetako kontuez aritu ziren.

11. Arrokaundietan garia ereiten zen

- **Erref**: PAS-068/016
- **Iraupena**: 0:01:55. **Hasi**: 00:27:08. **Bukatu**: 00:29:03
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Garia

Laburpena:
Arrokaundietan garia ereiten zuten eta baita sagardoa egin ere. Inguruko baserrietan ez du uste garirik ereiten zenik. Ogia egiten zuten. Trukea.

12. Anai-arreba guztiak baserritik kanpo lanean

- **Erref**: PAS-068/017
- **Iraupena**: 0:01:56. **Hasi**: 00:29:03. **Bukatu**: 00:30:59
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:
Gurasoak baserritik bizi ziren baina gero anai-arreba guztiek baserritik kanpo egin dute lan, arotzerian, igeltseritzan, itsasontzietan... Baserrian ere lan handia egindakoak dira denak. Etxeko egurra nola garbitzen zuen astean behin.

13. Arropak garbitzera garbitokira; latsariak

- **Erref**: PAS-068/018
- **Iraupena**: 0:02:15. **Hasi**: 00:30:59. **Bukatu**: 00:33:14
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Antzinako lanbideak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

Laburpena:
Ura ekartzen zuen eta koloretako arropa garbitzen zuen garbitokian, Bonantza gainean dago garbitokia eta Trintxerpetik ere jendea joaten zen bertara arropa garbitzera. Garbitokian kontuak kontatzen eta kantatzen ibiltzen ziren. Emakume batzuk lanbide moduan zuten arropak garbitzea.

14. Arropak buru gainean eramaten zituzten

- **Erref**: PAS-068/019
- **Iraupena**: 0:03:01. **Hasi**: 00:33:14. **Bukatu**: 00:36:15
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

Laburpena:
Mari Karmenek kolorezko arropak garbitzen zituen. Alkandorak garbitzea zaila zen eta amak poltsiko barruak ondo garbitzeko esaten zion. BEstela, berriz garbitu behar zituen. Arropak buru gainean eramaten zituzten.

15. Bertsoak ikasten ur bila zihoan bitartean

- **Erref**: PAS-068/020
- **Iraupena**: 0:03:15. **Hasi**: 00:36:15. **Bukatu**: 00:39:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bertsoak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:
Ur bila joatea zen bere etxeko zereginetako bat eta bidean bertsoak ikasten zituen. Bertsolari famatuen bertsoak ez ezik, Altzako familia bateko seme baten bertsoak ere bazekizkien.

16. Libururik ez eta sendagaien paperak irakurtzen zituen

- **Erref**: PAS-068/022
- **Iraupena**: 0:01:21. **Hasi**: 00:39:39. **Bukatu**: 00:41:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Irakurtzea

Laburpena:
Bertsopaperak Errenteriako Xenpelar liburu-dendan saltzen zituzten. Umetan irakurtzea asko gustatzen zitzaion Mari Karmeni eta libururik ez zuenez, botiken paperak irakurtzen zituen.

17. Sei birigarro zituzten etxean

- **Erref**: PAS-068/024
- **Iraupena**: 0:04:06. **Hasi**: 00:41:32. **Bukatu**: 00:45:38
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak

Laburpena:
Anaiek birigarroak harrapatzen zituzten eta etxean sei izan zituzten. Behin, Donostiako dentista batek birigarroak kantatzen ikusi eta bat eraman zuen. Donostian, ordea, txoriak ez zuen kantatzen. Mari Karmen txoriaren bila joan zen eta San Pedrotik San Juanera txalupan igarotzen zebilela hasi zen berriz kantuan birigarroa.

18. Akerra kartzelan sartu zutenekoa

- **Erref**: PAS-068/025
- **Iraupena**: 0:02:58. **Hasi**: 00:45:38. **Bukatu**: 00:48:36
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Gaur egun ez dira ikusten garai bateko kilkerrak, tximeletak, ipurtargiak... Behin etxeko akerrak ihes egin zuen eta Llanos familiaren lorategian loreak eta zuhaitzak jaten harrapatu zuten. Kartzelan sartu zuten akerra eta Mari Karmen haren bila joan zen. Bertan zegoen usainaz gogoratzen da.

19. Odolkia banatzearen ordainetan jasotzen zuena

- **Erref**: PAS-068/026
- **Iraupena**: 0:01:18. **Hasi**: 00:48:36. **Bukatu**: 00:49:54
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:
Odolkia urtero egiten zuten baserrian eta Mari Karmen ibiltzen zen auzokoen artean banatzen. Ordainetan, beste zerbait jasotzen zuen.

20. "Casera patatera" esaten zieten

- **Erref**: PAS-068/027

- **Iraupena**: 0:03:31. **Hasi**: 00:49:54. **Bukatu**: 00:53:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:
Viteriren eskolan ikasi zuen. Egunero lau aldiz egiten zuen bidea eskolara joateko. Galarazita zegoen euskaraz hitz egitea. Bere lagun Juanita eta Mari Karmenekin gertatutako anekdota bat kontatzen du. "Casera patatera" esaten zieten kaleko umeek.

21. Señorita Elena maistra

- **Erref**: PAS-068/028
- **Iraupena**: 0:04:14. **Hasi**: 00:53:25. **Bukatu**: 00:57:39
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:
Neskek eta mutilek banatuta ikasten zuten. Maisu eta maistra, senar-emazte katalan batzuk ziren. Irakasle onak ziren. Señorita Elenarekin izandako pasadizo bat kontatzen du.

22. Jostea asko gustatzen zitzaion

- **Erref**: PAS-068/029
- **Iraupena**: 0:02:49. **Hasi**: 00:57:39. **Bukatu**: 01:00:28
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak

Laburpena:
Hamalau urtera arte ibili zen eskolan. Denetik ikasten zuten. Brodatzen ikasten ibili zen mojetan ere. Ahizpa batek zeukan etxeko jostunaren funtzioa.

23. Astoaren bila joatea bere lana zen

- **Erref**: PAS-068/030
- **Iraupena**: 0:01:52. **Hasi**: 01:00:28. **Bukatu**: 01:02:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak

Laburpena:
Baratzean ez da ibili, anai asko zituelako. Barazkiak jasotzen zituen. Astoaren bila joatea bere lana izaten zen.

24. Umetako jolasak I

- **Erref**: PAS-068/032
- **Iraupena**: 0:02:03. **Hasi**: 01:02:34. **Bukatu**: 01:04:37
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:
Umetako "hay luz" eta "amarrotan" jolasak nola jolasten ziren kontatzen du. "Tatari" jolasean ezkutatu egiten ziren.

25. Umetako jolasak II

- **Erref**: PAS-068/034
- **Iraupena**: 0:00:49. **Hasi**: 01:04:53. **Bukatu**: 01:05:42
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:
Bonantza auzoko Juana Bautista oso ona zen pilotan. Berak ezkerreko eskuarekin jokatzen zuen nahita eta irabazi egiten zien. Beste joko batzuetara ere jolasten zuten: tabak, kanikak...

26. San Juango merkatuan saltzen

- **Erref**: PAS-068/036
- **Iraupena**: 0:02:13. **Hasi**: 01:05:47. **Bukatu**: 01:08:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera

Laburpena:
Eskola utzi zuenean, barazkiak eta frutak banatzen hasi zen. San Juango plazara joaten zen saltzera eta normalean familia berdinek baserritar berdinei erosten zieten. Esnea ere saltzen zuten. Anaiek etxetik kanpo ere lan egiten zutenez, ezkontzen joan ziren heinean behiak saldu zituzten.

27. Mezetara ez joateko trikimailuak

- **Erref**: PAS-068/038
- **Iraupena**: 0:03:26. **Hasi**: 01:08:21. **Bukatu**: 01:11:47
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Ama elizkoia zuen. Telebista etxera heldu zenean, gotzaina agertzen zen

bakoitzean guztiak sukaldetik kanpo bidaltzen zituen. Amak mezetara bidaltzen zion eta berak tranpa egiten zuen ez joateko.

28. Misioetarako grina nola piztu zitzaion I

- **Erref**: PAS-068/039
- **Iraupena**: 0:03:18. **Hasi**: 01:11:47. **Bukatu**: 01:15:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak

Laburpena:
Mari Karmen misioetan ibili da. Umetan ez zen elizkoia edo fededuna, baina gaztetan beste batzuk gaizki bizi zirela ikustean, laguntzeko grina piztu zitzaion.

29. Misioetarako grina nola piztu zitzaion II

- **Erref**: PAS-068/040
- **Iraupena**: 0:03:13. **Hasi**: 01:15:05. **Bukatu**: 01:18:18
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak

Laburpena:
"Salamankara" eta "Bautista Basterretxe" abestiak kantatzen ditu. Elizatik antolatutako txango batean, beste pertsona batean miseria ikusi zuen eta horren gainean ez pentsatzeko, horrelako kantuak abesten zituen autobusean. Txangoaren hurrengo egunean Don Diego abadearengana joan zen eta misioetara joan nahi zuela esan zion.

30. Moja sekularra izateko prestatzen I

- **Erref**: PAS-068/041
- **Iraupena**: 0:03:36. **Hasi**: 01:18:18. **Bukatu**: 01:21:54
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:
Abadeari esan zionean misioetan joan nahi zuela, honek lehenengo moja izan behar zuela esan zion. Mari Karmenek ez zuen moja izan nahi baina Donostiako "Adoratrices"-era joan zen, mojen bizitza nolakoa zen ikusteko. Hogei urterekin amak esan zion lanean jarri behar zuela eta Mari Karmenek moja izan nahi zuela esan zion. Moja izateko prestatu zen bitartean, arrandegi batean lan egiten zuen.

31. Moja sekularra izateko prestatzen II

- **Erref**: PAS-068/042

- **Iraupena**: 0:03:11. **Hasi**: 01:21:54. **Bukatu**: 01:25:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:
Moja sekularra izateko prestakuntzan, denboraldi bat eman zuen Saturrarango seminarioan. Seminaristekin hitz egitea galarazita zuten.

32. Markina Eskola Laboralean lanean

- **Erref**: PAS-068/043
- **Iraupena**: 0:04:50. **Hasi**: 01:25:05. **Bukatu**: 01:29:55
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:
Luz Urbietak, Don Joaquin Goikoetxeaundia abadearen taldera eraman zuen Gasteizera. Moja izateko prestaketa beste modu batekoa zen han, Mari Karmenen gustukoagoa. Handik Markinara joan zen Eskola Laboralean laguntzera. Eskolaren eta elizaren inguruan talde asko sortu ziren. Bermeoko 29 mutil zeuden barnetegian. Mari Karmenek egiten zituen lanak aipatzen ditu.

33. Markinako Eskola Laborala

- **Erref**: PAS-068/044
- **Iraupena**: 0:02:40. **Hasi**: 01:29:55. **Bukatu**: 01:32:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:
Igande goizetan sukaldean bi bakarrik gelditzen ziren eta probak egiten ibiltzen ziren. Batzuetan janaria bota behar izaten zuten. Eskola Laboralean denetarik zegoen: zinema, giza-zentroa... Oso giro ona zegoen Markinan eta denen artean laguntzen ziren. Markinan urte asko eman zituen eta bizkaitarra sentitu izan da askotan.

34. Angolara misioetan

- **Erref**: PAS-068/045
- **Iraupena**: 0:03:11. **Hasi**: 01:32:35. **Bukatu**: 01:35:46
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak

Laburpena:
Angolara misioetara joateko prestaketak egin zituen Madrilen eta gero bi urtez Lisboan. Portugesa eta tropikoetako medikuntzako gaiak ikasi zituen bertan. Angolara misioetan joateko hainbat betekizun bete behar zituen. Garrantzitsuena moja izatea zen eta Mari Karmen sekularra zen. Uniforme moduko batekin ibili behar izaten zuten. Gero uniformea kendu zuten.

35. Misioetan eta bizitzan garrantzitsuena taldea egitea zen

- **Erref**: PAS-068/047
- **Iraupena**: 0:05:21. **Hasi**: 01:35:52. **Bukatu**: 01:41:13
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Iritziak » Bizitzarekiko ikuspegia

Laburpena:
Angolara iritsi eta bi egunera 13 neska angolar heldu ziren eta Mari Karmen izan zen haien arduraduna. Hortz ederrak zituztela gogoratzen du. Mari Karmenek esan zien berak dena barkatzen zuela, gezurra ez ezik. Nesketako batek esan zion, hor ez beltzek ezta zuriek ez zutela egirik esaten. Talde polita egin zutela gogoratzen du.

36. Misioetako lantaldetako dinaminak

- **Erref**: PAS-068/048
- **Iraupena**: 0:03:01. **Hasi**: 01:41:13. **Bukatu**: 01:44:14
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak

Laburpena:
Misioetako lantaldean, lanak banatu zituzten eta hamabost egunetik behin aldatu egiten ziren. Lantalde barruko dinamika nolakoa zen kontatzen du.

37. Angolako bitxien lapurreta Markinako Laboralean

- **Erref**: PAS-068/050
- **Iraupena**: 0:04:22. **Hasi**: 01:45:36. **Bukatu**: 01:49:58
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak

Laburpena:
Markinan Laboralean lanean zegoela, Angolako neskek oparitu zizkioten bitxiak lapurtu zizkioten. Mari Karmenek ikasle guztiei eskutitz bat idatzi zien eta 15 mutilek gauzak bueltatu zizkioten. Mutiletako batek, aurretik izan zuten tirabira batengatik egin zuela esan zion.

38. Angolan erditzeetan laguntzen

- **Erref**: PAS-068/052
- **Iraupena**: 0:04:11. **Hasi**: 01:50:14. **Bukatu**: 01:54:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Jaiotzak

Laburpena:
Angolan misioetan ibili zenean, aurretik inoiz egin ez zituen gauzak egin behar izan zituen eta irudimena erabili behar izaten zuten. Erditzeak nolakoak izaten ziren eta berak nola lagundu zuen kontatzen du.

39. Misioetan paludismoaz gaixotu zen

- **Erref**: PAS-068/053
- **Iraupena**: 0:02:30. **Hasi**: 01:54:25. **Bukatu**: 01:56:55
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Gaixotasunak

Laburpena:
Angolan misioetan zegoela paludismoaz gaixotu zen eta bueltatu behar izan zuen. Urtero, bero asko dagoenean paludismoaren sintomak izaten ditu. Angolatik Markinara bueltatu zen barnetegira lanera.

40. Emakume baserritarrentzat osasun-arreta

- **Erref**: PAS-068/055
- **Iraupena**: 0:01:00. **Hasi**: 01:57:06. **Bukatu**: 01:58:06
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:
Baserriko emakumeak gutxitan jaisten ziren herrira txertoak hartzera edota tentsioa neurtzera. Mari Karmen hasi zen baserriz-baserri emakume hauei atenditzen.

41. Gasteizen formatzen jarraitu zuen

- **Erref**: PAS-068/057
- **Iraupena**: 0:01:44. **Hasi**: 01:58:08. **Bukatu**: 01:59:52
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:
Markinako lanaz nekatuta, Gasteizera joan zen familia-prestakuntzako ikastaro bat egitera eta bide batez euskarazko EGA ziurtagiria eta gerontologiako beste ikastaro bat ere atera zuen. Beti elizaren bueltan ibili izan da Mari Karmen, katekesia ematen eta

42. Sekularren rola elizako ospakizunetan

- **Erref**: PAS-068/059
- **Iraupena**: 0:02:04. **Hasi**: 02:00:47. **Bukatu**: 02:02:51
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:
Kontzilioaren ondoren, Bizkaiko elizbarrutiak erabaki zuen abaderik ez zegoen elizetan sekularrek meza eman zezaketela. Apatamonasterion ibili zen ospakizunak antolatzen (ez mezak ematen) Mari Karmen. Hala ere, hilean behin abadea joaten zen eta meza ematen zuen. Gainontzekoak laguntzaileak ziren.

43. Emakume sekular erretiratuak Gasteizen

- **Erref**: PAS-068/060
- **Iraupena**: 0:01:19. **Hasi**: 02:02:51. **Bukatu**: 02:04:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:
Erretiratu ondoren Gasteizera joan zen bizitzera bere talde sekularreko beste emakume batzuekin. Laguntzaile bezala lanean jarraitzen dute.

44. San Juango herriari esker ona

- **Erref**: PAS-068/062
- **Iraupena**: 0:01:14. **Hasi**: 02:04:11. **Bukatu**: 02:05:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Iritziak » Bizitzarekiko ikuspegia

Laburpena:
Misioetako lanak eta laguntzaile bezala egindako lanari esker asko ikasi du. San Juango herriari ere esker handia zor dio.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-11-19

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com